

KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 7 listopada 2017 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych
ustaw**

(druk nr 631)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw stanowi odpowiedź na postulat zmniejszenia obowiązków administracyjnych ciążących na przedsiębiorcach zajmujących się sprzedażą lub produkcją pojazdów mechanicznych albo badaniami technicznymi pojazdów.

Podmioty te występowały o wprowadzenie do polskiego systemu prawa tzw. profesjonalnego dowodu rejestracyjnego, uproszczonego dokumentu umożliwiającego legalne wykonywanie jazd testowych pojazdami mechanicznym z wykorzystaniem jednego numeru rejestracyjnego dla wielu pojazdów, bez konieczności każdorazowej czasowej rejestracji pojazdu.

W dotychczasowym stanie prawnym, zgodnie z art. 74 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, czasowej rejestracji pojazdu dokonuje starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (siedzibę) właściciela pojazdu, wydając pozwolenie czasowe i zalegalizowane tablice (tablicę) rejestracyjne.

Czasowej rejestracji dokonuje się, dla każdego pojazdu odrębnie, m.in. na wniosek jednostki uprawnionej lub jednostki badawczej producenta pojazdu, przedmiotu wyposażenia lub części - w celu umożliwienia odpowiednich badań.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, na wprowadzeniu profesjonalnej rejestracji pojazdów umożliwiającej wykonywanie jazd testowych pojazdami bez konieczności rejestracji każdego pojazdu i związanej z tym wizyty w organie rejestrującym,

zyska ok. 20 tys. przedsiębiorców i 11 jednostek uprawnionych, prowadzących działalność gospodarczą i badawczą w zakresie obrotu pojazdami.

Zgodnie z nowym art. 80s Prawa o ruchu drogowym, dokumentem stwierdzającym dopuszczenie do ruchu pojazdu samochodowego, motoroweru, ciągnika rolniczego lub przyczepy w celu wykonywania jazd testowych tymi pojazdami w ramach działalności prowadzonej przez podmiot uprawniony będzie profesjonalny dowód rejestracyjny wraz z profesjonalnymi tablicami (tablicą) rejestracyjnymi.

Podmiotami uprawnionymi w ramach prowadzonej działalności do posługiwania się profesjonalnym dowodem rejestracyjnym i profesjonalnymi tablicami (tablicą) rejestracyjnymi będą:

- przedsiębiorca posiadający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedzibę, a w przypadku przedsiębiorcy posiadającego siedzibę za granicą – oddział, zajmujący się produkcją, dystrybucją (sprzedażą prowadzoną w ramach handlu) lub badaniem pojazdów,
- jednostka uprawniona lub jednostka badawcza producenta pojazdu, przedmiotu wyposażenia lub części przeprowadzająca badania pojazdu, przedmiotu wyposażenia lub części.

Profesjonalnym dowodem rejestracyjnym jest wypełniony przez starostę i podmiot uprawniony blankiet, potwierdzający prawo do wykonywania jazd testowych przez okres:

- 30 dni od dnia wypełnienia blankietu profesjonalnego dowodu rejestracyjnego przez podmiot uprawniony, jeżeli jest nim przedsiębiorca,
- 6 miesięcy od dnia wypełnienia blankietu profesjonalnego dowodu rejestracyjnego przez podmiot uprawniony, jeżeli jest nim jednostka uprawniona lub jednostka badawcza producenta

jednak nie dłużej niż do dnia wygaśnięcia albo uchylecia decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów, do której zostały wydane blankiety profesjonalnych dowodów rejestracyjnych.

O decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów może ubiegać się podmiot uprawniony, który:

- 1) nie został prawomocnie skazany za przestępstwo przeciwko mieniu, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów – w przypadku przedsiębiorcy, który jest osobą fizyczną, albo członków

władz organów osoby prawnej lub nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej;

- 2) złożył oświadczenia, że:
  - a) każdy z pojazdów, którymi będą wykonywane jazdy testowe, będzie spełniał warunki techniczne, odpowiednie dla pojazdu, którym będą wykonywane te jazdy,
  - b) będzie użytkował w ruchu drogowym z wykorzystaniem profesjonalnego dowodu rejestracyjnego tylko pojazdy, dla których posiada udokumentowane prawo do dysponowania nimi, oraz wyłącznie w celu wykonywania jazd testowych,
  - c) blankiety profesjonalnych dowodów rejestracyjnych będą wypełniane wyłącznie przez podmiot uprawniony albo osoby zatrudnione przez ten podmiot.

Starosta właściwy ze względu na siedzibę albo oddział podmiotu uprawnionego, na wniosek tego podmiotu, wydaje decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów, blankiety profesjonalnych dowodów rejestracyjnych oraz profesjonalne tablice (tablicę) rejestracyjne, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej.

Wysokość opłaty za wydanie dokumentu nie będzie mogła przekroczyć odpowiednio:

- 100 zł za decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów,
- 20 zł za blankiet profesjonalnego dowodu rejestracyjnego,
- 80 zł za komplet profesjonalnych tablic samochodowych,
- 40 zł za profesjonalną tablicę motocyklową,
- 30 zł za profesjonalną tablicę motorowerową,
- 15 zł za znak legalizacyjny.

W myśl art. 80u, decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów starosta wyda na okres 1 roku, licząc od dnia jej wydania. W decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów starosta nada jeden albo, na wniosek podmiotu uprawnionego, więcej niż jeden numer rejestracyjny.

Do decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów dołączone będą blankiety profesjonalnych dowodów rejestracyjnych oraz zalegalizowane profesjonalne tablice rejestracyjne odpowiadające numerowi rejestracyjnemu albo numerom rejestracyjnym nadanym w decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów.

W okresie ważności decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów podmiot uprawniony, po wykorzystaniu blankietów profesjonalnych dowodów rejestracyjnych, będzie mógł złożyć staroście wniosek o wydanie dodatkowych blankietów.

Jeżeli nie później niż 60 dni przed upływem daty ważności decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów podmiot uprawniony złoży staroście wniosek o wydanie kolejnej decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdu, starosta wyda kolejną decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów, która będzie obowiązywać od dnia następującego po ostatnim dniu terminu ważności poprzedniej decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdu.

W celu wykonania jazdy testowej danym pojazdem wypełniany będzie blankiet profesjonalnego dowodu rejestracyjnego. Jazda testowa będzie wykonywana przez podmiot uprawniony albo przez jego pracownika.

Dopuszczalne będzie wykonywanie jazdy testowej przez osobę zainteresowaną zakupem pojazdu, pod warunkiem jej wykonywania w obecności podmiotu uprawnionego albo jego pracownika.

Podmiot uprawniony, który uzyskał decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów, będzie obowiązany prowadzić wykaz pojazdów użytkowanych przez siebie w ruchu drogowym z wykorzystaniem profesjonalnego dowodu rejestracyjnego i zalegalizowanych profesjonalnych tablic rejestracyjnych w systemie teleinformatycznym obsługującym centralną ewidencję pojazdów.

W art. 80zb Prawa o ruchu drogowym określono przesłanki uchylecia decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów.

Na podstawie art. 80zf Prawa o ruchu drogowym, zabronione będzie korzystanie z profesjonalnego dowodu rejestracyjnego lub profesjonalnych tablic rejestracyjnych przez osobę do tego nieuprawnioną oraz wykonywanie jazdy testowej bez wypełnionego profesjonalnego dowodu rejestracyjnego.

W przypadku trzykrotnego zatrzymania profesjonalnego dowodu rejestracyjnego w ciągu danego roku kalendarzowego, podmiot uprawniony podlegał będzie karze pieniężnej.

Poza nowelizacją ustawy – Prawo o ruchu drogowym, wprowadzenie instytucji profesjonalnej rejestracji pojazdów wiąże się z koniecznością zmiany Kodeksu wykroczeń, ustawy o transporcie drogowym oraz ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 50. posiedzeniu w dniu 27 października br. pochodziła z przedłożenia rządowego (druk sejmowy nr 1543, wpłynął do Marszałka Sejmu w dniu 5 maja 2017 r.). Projekt ustawy skierowano do I czytania na posiedzeniu Sejmu, a następnie do Komisji Infrastruktury.

Projekt nie budził kontrowersji wśród posłów, nie był także przedmiotem istotnych zmian. Po zakończeniu II czytania, niezwłocznie przystąpiono do III czytania. Za przyjęciem ustawy głosowało 436 posłów, przy braku głosów przeciw i wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe

1. W myśl art. 38 pkt 4b (art. 1 pkt 1 lit. b noweli), kierujący pojazdem jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu wymagane dla danego rodzaju pojazdu lub kierującego zaświadczenie o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu z wynikiem pozytywnym albo inny dokument wydany przez właściwy organ innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, potwierdzający przeprowadzenie badania technicznego pojazdu i aktualność terminu przeprowadzenia następnego badania technicznego pojazdu – w przypadku pojazdu niebędącego nowym pojazdem użytkowanym w ruchu przez podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 80s ust. 2. Z takiego sformułowania nie wiadomo, czy chodzi o pojazd niebędący pojazdem nowym użytkowany przez podmiot inny niż podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 80s ust. 2, czy o pojazd użytkowany w ruchu przez podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 80s ust. 2, niebędący pojazdem nowym. W tej drugiej sytuacji przepis wymaga doprecyzowania. Ponadto, Prawo o ruchu drogowym posługuje się określeniem „używanie pojazdu w ruchu drogowym”, a nie „użytkowanie pojazdu w ruchu drogowym”.

Propozycja poprawki

w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w pkt 4b wyrazy „w przypadku pojazdu niebędącego nowym pojazdem użytkowanym w ruchu przez podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 80s ust. 2” zastępuje się wyrazami „w przypadku pojazdu użytkowanego/używanego w ruchu przez podmiot uprawniony, o którym mowa w art. 80s ust. 2, niebędącego pojazdem nowym”;

2. Jak już wspomniano wyżej, ustawa – Prawo o ruchu drogowym posługuje się konsekwentnie określeniem „używanie pojazdu w ruchu drogowym”, natomiast w noweli proponuje się wprowadzenie obok dotychczasowego, nowego pojęcia – „użytkowanie pojazdu w ruchu drogowym”. Zważywszy, że znaczenie określeń użytkować i używać jest inne, wprowadzenie takiego dualizmu pojęciowego może skutkować wątpliwościami interpretacyjnymi. Jeżeli opisany zabieg legislacyjny nie był zamierzony, rozważyć należy ujednoczenie tej terminologii.

Propozycje poprawek

1) w art. 1:

a) w pkt 13 w lit. a w tiret pierwszym, w art. 80b użyty dwukrotnie wyraz „użytkowanych” zastępuje się wyrazem „używanych”,

b) w pkt 18:

– w art. 80t w ust. 1 w pkt 2 w lit. b wyraz „użytkował” zastępuje się wyrazem „używał”,

– w art. 80x w ust. 1 wyraz „użytkowanych” zastępuje się wyrazem „używanych”,

– w art. 80zb w ust. 1 w pkt 3 w lit. b wyraz „użytkował” zastępuje się wyrazem „używał”;

2) w art. 4 w pkt 1, w pkt 10a wyraz „użytkowany” zastępuje się wyrazem „używany”;

3) w art. 5:

a) w ust. 1 wyraz „użytkowanych” zastępuje się wyrazem „używanych”,

b) w ust. 6 w pkt 4 wyraz „użytkowania” zastępuje się wyrazem „używania”;

3. Zgodnie z nowym art. 75a ust. 1 Prawa o ruchu drogowym (art. 1 pkt 4 noweli), „(...) produkcja tablic rejestracyjnych, w tym profesjonalnych tablic rejestracyjnych, oraz wtórników tablic rejestracyjnych jest działalnością regulowaną (...), ilekroć w przepisie niniejszym oraz w art. 75aa–75d jest mowa o tablicach rejestracyjnych, należy przez to rozumieć także ich wtórniki, z tym że nie dotyczy to profesjonalnych tablic rejestracyjnych”.

Z takiego brzmienia przepisu nie wiadomo, czy zamierzeniem ustawodawcy było wprowadzenie zasady, zgodnie z którą w ogóle nie wydaje się wtórników profesjonalnych tablic rejestracyjnych, czy też wskazanie, że do wtórników

profesjonalnych tablic rejestracyjnych nie stosuje się przepisów o tablicach rejestracyjnych. Literalna wykładnia art. 75a ust. 1 wskazuje na tę drugą ewentualność, natomiast analiza art. 78b pkt 4 i art. 80t ust. 2 – prowadzi raczej do wniosku, że założeniem było wyłączenie wydawania wtórników profesjonalnych tablic rejestracyjnych. Jeśli właściwa jest ostatnia interpretacja, rozważyć należy przyjęcie poprawki jednoznacznie to rozstrzygającej.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 4, w ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy „z tym że nie dotyczy to profesjonalnych tablic rejestracyjnych” zastępuje się wyrazami „przy czym nie wydaje się wtórników profesjonalnych tablic rejestracyjnych”;

4. Zgodnie z art. 80t dodawanym do Prawa o ruchu drogowym, oświadczenia, o których mowa w tym przepisie, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 233 Kodeksu karnego typizuje dwa różne przestępstwa. Pierwszym jest złożenie fałszywych zeznań (art. 233 § 1 K.k.) natomiast drugim jest złożenie fałszywego oświadczenia (art. 233 § 6 K.k.).

Ponieważ w art. 80t odpowiedzialnością karną zagrożone jest złożenie fałszywego oświadczenia, co znajduje swoje odzwierciedlenie w brzmieniu klauzuli zawartej w oświadczeniu, przepis ten powinien odnosić się konsekwentnie do odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia, a nie fałszywych zeznań. Analogiczna uwaga dotyczy art. 80z ust. 2.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 18, w art. 80t w ust. 4 oraz w art. 80z w ust. 2, użyty dwukrotnie wyraz „zeznań” zastępuje się wyrazem „oświadczeń”;

5. W myśl art. 80t ust. 2 Prawa o ruchu drogowym, starosta właściwy ze względu na siedzibę albo oddział podmiotu uprawnionego, na wniosek tego podmiotu, wydaje decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów. Wykładnia literalna tego przepisu prowadzi do wniosku, że przedmiotem każdej decyzji powinna być rejestracja co

najmniej dwóch pojazdów. Określenie „decyzja o profesjonalnej rejestracji pojazdów” z użyciem liczby mnogiej nie jest stosowane konsekwentnie, zgodnie np. z art. 80v ust. 1, „jeżeli nie później niż 60 dni przed upływem daty ważności decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów podmiot uprawniony złoży staroście wniosek o wydanie kolejnej decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdu, starosta wydaje kolejną decyzję o profesjonalnej rejestracji pojazdów, która będzie obowiązywać od dnia następującego po ostatnim dniu terminu ważności poprzedniej decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdu.”.

Jeżeli decyzja o profesjonalnej rejestracji ma być wydawana dla każdego z pojazdów z osobna, konieczna jest korekta szeregu przepisów polegająca na zmianie liczby mnogiej na liczbę pojedynczą. W przeciwnym wypadku zmiany wymaga tylko art. 80v.

6. Zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 8 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (art. 4 pkt 9 noweli), zwrot składki za niewykorzystany okres ubezpieczenia przysługuje w przypadku doręczenia podmiotowi uprawnionemu, o którym mowa w art. 80s ust. 2 ustawy – Prawo o ruchu drogowym, decyzji o uchyleniu decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów w odniesieniu do pojazdów do jazdy testowych. Tytułem prawnym do zwrotu składki nie jest jednak doręczenie decyzji, a rozwiązanie umowy ubezpieczenia pojazdu, będące skutkiem tej decyzji (art. 33 pkt 11 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Propozycja poprawki:

w art. 4 w pkt 9, w pkt 8 wyraz „doręczenia” zastępuje się wyrazami „rozwiązania umowy w związku z doręczeniem”;

Maciej Telec

Główny legislator